

Sygn. akt I ACa 35/13

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 lutego 2013 r.

Sąd Apelacyjny w Poznaniu, I Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący:	SSA Mikołaj Tomaszewski
Sędziowie:	SA Piotr Górecki (spr.) SA Mariola Głowacka
Protokolant:	starszy sekretarz sądowy Sylwia Woźniak

po rozpoznaniu w dniu 20 lutego 2013 r. w Poznaniu

na rozprawie

sprawy z powództwa **S. S.**

przeciwko **Skarbowi Państwa - (...)**

w P.

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanego

od wyroku Sądu Okręgowego w Poznaniu

z dnia 7 listopada 2012 r., sygn. akt XII C 1150/12

1. zmienia zaskarżony wyrok:

- w punkcie I Aa w ten tylko sposób, że odsetki ustawowe od zasądzonej kwoty 28.400 zł płatne będą od 27 września 2011 roku a powództwo co do pozostałych odsetek oddala;

- w punkcie I Ba w ten tylko sposób, że odsetki ustawowe od zasądzonej kwoty 22.285,92 zł płatne będą od 7 listopada 2012 roku a powództwo co do pozostałych odsetek oddala;

2. w pozostałym zakresie apelację oddala;

3. znosi między stronami koszty postępowania odwoławczego.

M. Głowacka M. Tomaszewski P. Górecki

UZASADNIENIE

Powódka S. S. po ostatecznym sprecyzowaniu żądania wniosła przeciwko pozwanemu Skarbowi Państwa reprezentowanemu przez(...)w (...), o zasądzenie od pozwanego na jej rzecz tytułem odszkodowania za spadek wartości jej nieruchomości kwoty 57.026 zł z ustawowymi odsetkami od kwoty 28.400 zł od dnia 30 grudnia 2005 roku do dnia zapłaty i od kwoty 28.626 zł od dnia 19 stycznia 2012 roku do dnia zapłaty, zaś tytułem zwrotu wartości nakładów koniecznych dla zapewnienia izolacji akustycznej należącego do niej budynku mieszkalnego kwoty 41.957 zł z ustawowymi odsetkami od kwoty 22.285,92 zł od dnia 30 grudnia 2005 roku do dnia zapłaty i od kwoty 19.671,08 zł od dnia 19 stycznia 2012 roku do dnia zapłaty, jak również o zasądzenie od pozwanego na jej rzecz zwrotu kosztów procesu.

Nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym wydanym w dniu 23 lutego 2006 roku Sąd Rejonowy w Poznaniu nakazał pozwanemu Skarbowi Państwa - (...)w (...) aby zapłacił powódce w ciągu dwóch tygodni od dnia doręczenia niniejszego nakazu kwotę 50.685,92 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 27 grudnia 2005 roku wraz z kwotą 4.825,30 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

W sprzeciwie od nakazu zapłaty z dnia 8 kwietnia 2006 roku pozwany Skarb Państwa, wniósł o uchylenie nakazu zapłaty w całości, o oddalenie powództwa i o zasądzenie od powódki na jego rzecz zwrotu kosztów procesu.

Wyrokiem Sądu Okręgowego z dnia 7 listopada 2012 r. zasądzono od pozwanego na rzecz powódki następujące kwoty:

A. w wysokości 57.026 zł z ustawowymi odsetkami do dnia zapłaty

a. co do kwoty 28.400 zł płatnymi od 30 grudnia 2005 roku,

b. co do kwoty 28.626 zł płatnymi od 19 stycznia 2012 roku,

tytułem odszkodowania za spadek wartości zajmowanej przez nią nieruchomości;

B. w wysokości 41.957 zł z ustawowym odsetkami do dnia zapłaty

a. co do kwoty 22.285,92 zł płatnymi od 30 grudnia 2005 roku;

b. co do kwoty 19.671,08 zł płatnymi od 19 stycznia 2012 roku.

tytułem zwrotu wartości nakładów koniecznych poniesionych w zajmowanej przez nią nieruchomości oraz rozstrzygnięto o kosztach procesu (sygn. akt XII C 1150/12).

Powyższe rozstrzygnięcie zapadło w oparciu o następujące ustalenia faktyczne.

Powódka jest właścicielką nieruchomości położonej w P. przy ul. (...), o oznaczeniu geodezyjnym: działka nr (...) o powierzchni 1,7516ha, zabudowanej budynkiem mieszkalnym w zabudowie wolnostojącej oraz budynkami gospodarczymi, dla której Sąd Rejonowy w Poznaniu prowadzi księgę wieczystą KW nr (...). Nieruchomość wykorzystuje w celu mieszkaniowym. Powódka uzyskała jej własność na podstawie umowy przekazania gospodarstwa rolnego zawartej w dniu 26 listopada 1990 roku ze swoimi rodzicami.

Zgodnie z ustawą z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu przestrzennym z dniem 1 stycznia 2004 roku Miejscowy plan ogólny zagospodarowania przestrzennego miasta P., zatwierdzony w dniu 6 grudnia 1994 roku Uchwałą nr X/58/II/94 Rady Miasta P., utracił swą moc, a nowy plan nie został uchwalony.

W obowiązującym do dnia 31 grudnia 2003 roku Miejscowym planie ogólnym zagospodarowania przestrzennego miasta P. nieruchomość ta w części o obszarze około 4.000m⁽²⁾ była położona na obszarze oznaczonym symbolem (...)strefa peryferyjna - ekstensywnego zagospodarowania mieszkaniowego (jednorodzinnego) i rekreacyjnego. (...) znacznej uciążliwości akustycznej od lotniska. W „Studium uwarunkowań i zagospodarowania przestrzennego Miasta P.” obszar działki nr (...) w części o obszarze około 4.000m⁽²⁾ znajduje się w strefie (...) - na terenie

oznaczonym symbolem (...)*-tereny zabudowy niskiej, mieszkaniowej, jednorodzinnej oraz usług i drobnej działalności gospodarczej, położone w obszarze ograniczonego użytkowania lotniska, docelowo przeznaczone do przekształcenia i zagospodarowania zgodnie z zasadami zagospodarowania, aktualnie obowiązującymi w obszarze ograniczonego użytkowania lotniska.

Tereny, na których zlokalizowana jest wyceniana nieruchomość znajdują się w strefie korytarzy powietrznych dla startujących i lądujących wojskowych statków powietrznych z pobliskiej bazy (...) K.. Bliskość lotniska (...)oraz uciążliwości i ograniczenia z nim związane sprawiają, że jest to obszar mało atrakcyjny dla inwestorów.

Działka należąca do powódki posiada regularny kształt, zbliżony do prostokąta. Bezpośrednie sąsiedztwo i otoczenie nieruchomości należącej do powódki stanowią zabudowania jednorodzinne w zabudowie wolnostojącej i bliźniaczej. Droga dojazdowa, tj. ul. (...) jest drogą urządzoną. Nieruchomość powódki posiada uzbrojenie w sieć energetyczną.

Wydanym w dniu 17 grudnia 2003 roku na podstawie art. 135 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku Prawo ochrony środowiska rozporządzeniem w sprawie utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania dla lotniska (...) P. - K. w P. (Dz. Urz. Województwa (...) Nr (...), poz. (...)), które weszło w życie w dniu 1 stycznia 2004 roku, Wojewoda (...) utworzył, podzielony na 5 stref i oznaczony literami A-E w zależności od odległości od lotniska K. i poziomu hałasu, tzw. obszar ograniczonego użytkowania, a na nim ustanowił ograniczenia w zakresie przeznaczania terenów, wymagań technicznych dotyczących budynków oraz sposobu korzystania z terenów.

Zgodnie z Załącznikiem nr (...)do w/w rozporządzenia, należąca do powódki działka nr (...) położona przy ul. (...) w P. znalazła się w strefie (...) obszaru ograniczonego użytkowania.

W Załączniku nr(...) do w/w rozporządzenia Wojewoda (...) określił ograniczenia w zakresie przeznaczania terenów, wymagania techniczne dotyczące budynków oraz sposobu korzystania z terenów na obszarze ograniczonego użytkowania.

Dla strefy (...) ograniczył on przeznaczenie terenu poprzez zakaz tworzenia nowych terenów zabudowy mieszkaniowej w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, zakaz budowy szpitali, domów opieki i zabudowy związanej ze stałym pobytem dzieci i młodzieży, takich jak internaty, domy dziecka itp., zakaz tworzenia obszarów A ochrony uzdrowskiej. Dopuszczył nadto możliwość tworzenia nowych terenów zabudowy mieszkaniowej, wyłącznie jako uzupełnienie istniejących ciągów zabudowy i tylko na podstawie opracowywanych planów zagospodarowania przestrzennego, przy uwzględnieniu wymagań określonych w Załączniku nr (...) W strefie tej, w zalecanym sposobie korzystania dopuszczono lokalizowanie jedynie nowych obiektów nie wymagających ochrony akustycznej i nie powodujących zwiększenia hałasu dla istniejącej zabudowy mieszkaniowej. Jako wymagania techniczne dotyczące budynków wskazano, iż w nowopowstających i istniejących budynkach z pomieszczeniami wymagającymi ochrony akustycznej należy zapewnić właściwy klimat akustyczny poprzez stosowanie przegród zewnętrznych o odpowiedniej izolacyjności akustycznej.

Następnie, na mocy rozporządzenia Nr (...) Wojewody (...) z dnia 31 grudnia 2007 roku zmieniającego rozporządzenie w sprawie utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania dla lotniska (...) P.-K. w P. (Dz.Urz. Województwa (...) Nr (...), poz. (...), z dniem 22 lutego 2008 roku przedmiotowa nieruchomość znalazła się w strefie I obszaru ograniczonego użytkowania z ograniczeniami, jak wymienione wyżej, przy czym w zakresie ograniczeń w korzystaniu z nieruchomości został wprowadzony dodatkowy zapis o zakazie budowy nowych budynków mieszkalnych.

Dla strefy I Wojewoda (...) określił następujące ograniczenia w zakresie przeznaczania terenu poprzez zakaz przeznaczania terenu pod budowę budynków mieszkalnych, szpitali, domów opieki społecznej i budynków związanych ze stałym pobytem dzieci i młodzieży, takich jak szkoły, przedszkola, internaty, domy dziecka itp.

W strefie tej, w zalecanym sposobie korzystania z terenu przewidziano :

1) zakaz budowy budynków mieszkalnych, szpitali, domów opieki społecznej i budynków związanych ze stałym pobytem dzieci i młodzieży, takich jak szkoły, przedszkola, internaty, domy dziecka itp., zakaz tworzenia stref ochronnych A i zdrowiska;

2) zakaz zmiany funkcji istniejących obiektów niewymagających ochrony akustycznej na podlegające ochronie akustycznej;

3) dopuszczalne lokalizowanie jedynie nowych obiektów niewymienionych w punkcie 1 i niepowodujących znaczącego zwiększenia emisji hałasu do środowiska. W zakresie wymagań technicznych dotyczących budynków przewidziano zmianę funkcji istniejących budynków na niepodlegające ochronie akustycznej lub zapewnienie właściwego klimatu akustycznego w pomieszczeniach wymagających ochrony akustycznej poprzez stosowanie przegród budowlanych o odpowiedniej izolacyjności akustycznej.

Zmniejszenie wartości rynkowej prawa do nieruchomości zabudowanej, opisanej wyżej, w wyniku wprowadzenia obszaru ograniczonego użytkowania dla lotniska(...) P. - K., na dzień sporządzenia opinii, wynosiło 57.026 zł.

Budynek powódki wymaga dodatkowych nakładów związanych z wprowadzeniem obszaru ograniczonego użytkowania w celu dotrzymania Polskiej Normy co do izolacyjności akustycznej. Konieczny koszt robót budowlanych dla dostosowania tego budynku do wymagań technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki położone na obszarze ograniczonego użytkowania lotniska (...) P. -K., których poniesienie jest konieczne dla zapewnienia właściwego klimatu akustycznego - tj. dla ograniczenia wpływu hałasu i zapewnienia odpowiedniej izolacyjności akustycznej przedmiotowego budynku, przy uwzględnieniu faktu, iż nieruchomość ta jest położona w strefie I obszaru ograniczonego użytkowania lotniska (...) P. - K. wynosił 41.957 zł brutto.

Apelację wniósł pozwany, zaskarżając wyrok Sądu Okręgowego w części tj. co do pkt.I. A. a. i pkt I B.a - w zakresie, w jakim Sąd I instancji zasądził od kwoty 28.400 zł odsetki od dnia 30 grudnia 2005 r. do dnia wyrokowania i od kwoty 22.285,92 zł odsetki od dnia 30 grudnia 2005 r. do dnia wyrokowania.

Skarżący zarzucił :

- błędne i nie znajdujące oparcia w zebranych w sprawie materiale dowodowym ustalenie, że powódka w dniu 30 grudnia 2005 r. doznała szkody w kwocie 28.400 zł i w kwocie 22.285,92 zł , a co za tym idzie błędne ustalenie terminu, od którego można naliczyć odsetki,

- zasądzenie odsetek od dnia 30 grudnia 2005 r. pomimo, że Sąd w sprawie nie ustalił jaka była wysokość szkody w powyżej wskazanych datach,

- naruszenie przepisów kodeksu cywilnego poprzez przyjęcie, że powódce należą się odsetki ustawowe od dnia wytoczenia powództwa, a nie od dnia wyrokowania.

Pozwany domagał się zmiany wyroku w zaskarżonej części poprzez orzeczenie o odsetkach od w/w kwot od daty wyrokowania. Wniósł także o zasądzenie od powódki kosztów zastępstwa procesowego.

Powódka w odpowiedzi na apelację wniosła o jej oddalenie i zasądzenie kosztów postępowania odwoławczego.

Sąd Apelacyjny w Poznaniu zważył, co następuje.

Apelacja okazała się częściowo zasadna. Za uzasadniony należy uznać zarzut odnoszący się do zasądzenia od pozwanego odsetek od przyznanych odszkodowań od daty doręczenia pozwu. Rozstrzygnięcie w tym zakresie narusza przepisy art. 455 k.c. oraz art. 481 k.c.

Powódka w pozwie z dnia 27 grudnia 2005 r. domagała się zasądzenia od pozwanego kwoty 28.400 zł tytułem odszkodowania za spadek wartości nieruchomości oraz kwoty 22.285,92 zł tytułem zwrotu kosztów nakładów niezbędnych dla zapewnienia izolacyjności akustycznej budynku położonego na nieruchomości.

Sąd Apelacyjny w okolicznościach rozpoznawanej sprawy uznał, że powódce należne są odsetki za opóźnienie poczynając od daty, kiedy ustalono wysokość poniesionej przez nią szkody. Ustalenie szkody nastąpiło w opinii biegłego sądowego B. W. z dnia 27 września 2011 r., który ustalił wysokość odszkodowania, jak i wartość wymaganych nakładów pieniężnych na zapewnienie właściwego klimatu akustycznego, co było podstawą do wyrokowania przez Sąd Okręgowy. W ocenie Sądu Apelacyjnego, należy mówić o opóźnieniu w zapłacie przez pozwanego, dopiero od dnia dokonania przez biegłego oszacowania utraty wartości nieruchomości, będącej następstwem wprowadzenia obszaru ograniczonego użytkowania. Skoro biegły sądowy dokonał wyceny tego uszczerbku w majątku powódki na dzień 27 września 2011 r., to pozwany, mimo wytoczenia powództwa w grudniu 2005 roku, dopiero to od tej daty winien uiścić powódce odsetki od kwoty żądanej z tytułu odszkodowania za spadek wartości nieruchomości.

Należy ponadto zauważyć, że powódka sprecyzowała swoje roszczenia odszkodowawcze w piśmie procesowym z dnia 19 stycznia 2012 r. modyfikując swe żądania stosownie do treści wydawanych w sprawie opinii biegłych. Co do zasady, stosownie do przepisu art. 455 k.c., zobowiązany do zapłaty odszkodowania pozostaje w opóźnieniu od daty wezwania o zapłatę. Dotyczy to jednak tylko wyrównania szkody, której wysokość jest znana (została ustalona) na dzień wezwania o zapłatę. Wysokość szkody poniesionej przez powódkę, a polegającej na utracie wartości należącej do niej nieruchomości, została obiektywnie ustalona w opinii biegłego B. W. z dnia 27 września 2011 r. Od daty wydania opinii pozwany miał już możliwość i obowiązek zweryfikowania żądania powódki i spełnienia świadczenia w zakresie, w jakim następnie zostało ono uwzględnione przez sąd.

Co do roszczenia odsetkowego od odszkodowania związanego z kosztami rewitalizacji akustycznej budynku mieszkalnego. Nie może postawać nieistotnym, że w tym przypadku szkoda po stronie powódki ma charakter nietypowy. Polega ona, jak dotychczas, jedynie na doprowadzeniu przez nią budynku do właściwego klimatu akustycznego. Powódka nie przeznaczyła do tej pory z własnego majątku żadnych środków finansowych na ten cel, a zatem nie poniosła w istocie w wyniku realizacji wymienionego obowiązku żadnego uszczerbku majątkowego. Można zatem przyjąć, że do zrekompensowania tej szkody dojdzie w przyszłości, z wykorzystaniem zasądzonej przez sąd na ten cel kwoty. Powyższe uzasadniało zasądzenie odsetek od przyznanego świadczenia za opóźnienie dopiero od daty wyrokowania.

Dlatego na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. Sąd Apelacyjny orzekł jak w punkcie 1 sentencji wyroku, oddalając apelację w pozostałym zakresie na podstawie art. 385 k.p.c. (pkt.2). O kosztach postępowania odwoławczego orzeczono na podstawie art. 100 k.p.c. znosząc je wzajemnie pomiędzy stronami (pkt.3).

M. Głowacka M. Tomaszewski P. Górecki